

ERDÉLYI HÍRADÓ

Szombaton, Augustus² 2-odikán, 1828

Brasilia (Délámérika) — Portugallia — Nagybritannia — Frantziaország
Oláhország — Törökország

Brasilia (Délámérika)

Őfge, a' brasiliai Tsászár kinyitotta a' törvényszerző Gyűlés' Üléseit máj. 30-
adikán (melyről imé mi 2 hónap alatt tudósíttathattunk antipodeseinktől). A'
Tsászár' rövid fontos beszéde, ez: "Bra-
siliai nemzet' nagy-lelkű és nagy-érde-
mű Képviselei! Ezen ülés' kinyitásánál,
gyönyörködve mondhatom nektek, hogy
a' mi' barátságos szerkezetesünk az eu-
rópai Hatalmakkal, állandók és napon-
ként szorossabbodnak. A' muszka Tsá-
szár és a' szász Király megesmérték ezt
a' Birodalmot. A' mádridi Udvar az az
egyedülvaló országglószék Európában,
mely azt a' szokott formát elmúlatta. A'
nagybritanniai és burkus Királlyal ke-
reskedői és hajókázási kötést tettünk és
meg is erőssítettett az. Azt a' jegyzést
teszem nektek, hogy En, lemondó írá-
somat a' portugalli koronáról, melyet
nektek, az 1825-ödikei Ülés' kinyitása-
val jelentettem, tökéletességre hajtottam.
Barátságos szerkezetek és jó egygetértés
uralkodik ezen birodalom és az áméri-
kai continens (feszes föld) között. Az é-
szakámérikai Egyesült Státusok' ország-
glószéke Követhelytartót rendelt ezen Ud-
varhoz, a' helyett, a' ki, mint az utól-
só ülés' kinyitásakor mondtam, töllünk
elment. Alkudozom a' buenos-ayresi
Köztársaság' országglószékével igasságos és
betsületes fundamentomon, mint azt a'
nemzet' betsülete és koronám' méltósága

kívánják. Ha ez a' Köztársaság nem a-
karja a' nemes-lelkű és szabadság-tisz-
telő javallatokat bevenni, mellyek a' tsá-
szári országglószék' egyenességét és mérsék-
lését az egész világnak elébe terjeszti;
úgy, szükséges, bár mennyire sajnálja is
ezt az én' tsászári szívem, a' háborút folj-
tatni, és újj erővel neki állani. Ez az
én' változhatatlan akaratom, és számot-
tartok a' törvényszerző Köz-gyűlés' leg-
erősebb és leghívebb segedelmére, a'
nemzet' ditsőssége' és betsülete' fenn-
tartásában. — A' mi a' belső dolgokat
illeti: Magamnak és a' Gyűlésnek, ör-
vendek a' rend és tsendesség eránt, mely-
lyek ezen birodalom' minden tartomány-
nyaiban uralkodnak, mely nekem teljes
meggyőződésül szolgál ára, hogy a'
konstituziós-monarchiai igazgatás bámulás-
ra méltó elő-lépéseket tett. Újjonnan
figyelmetessé teszem a' Gyűlést a' finán-
tzia' és igasság' kormányozására, mellye-
ket az utolsó ülésben a' ti' gondotok a-
lá annyira ajánlottam. A' finantz és a'
köz-rendtartás, újj ösztönt kapnak a'
Státusadósság-fogyasztást igazgató tör-
vény által: hanem, még is tsak gyors és
hathatós rendszabásokat várnak a' tör-
vényszerzéstől, hogy a' Kormányozás'
külömböző ágai egy húrón pendüljenek.
A' bírói hatalom nem kapta még meg
minden jobbúlását, a' mit megkíván; és
elmúlhatatlanul szükséges, hogy még e-
zen ülés' foljtával a' birodalom' országgló-

módja gyökéértelmeihez legyenek szabva. A' Ministerek és a' Státustitoknokok oly' éppenségesen fogják elő-adni a' köz-kormányozás' különbféle ágainak az állapotját, valamint-tsak a' jelen-környületek engedik. En ezen Gyűlés' hívségétől és böltsességétől, 's a' magános Tagokéitól is, tökéletes egyetértést és költsönös bizodaimat várok, melytől a' konstitúziós systema' fenntartása, a' kormányozás' rendes menetele és a' nemzet' boldogsága függ, az En' tsászári dítősségem gyamolai. — Az Ülés' kinyitattott.

Az angl. Híradók beszélnek, hogy a' buenos-ayresi országlószék' Titoknokja írta volna a' Banda-Oriental' országlószékének, hogy a' nagybritanniai Követség' eszközlése által, a' békesség' fundamentomain megegyeztek volna Brasiliával. Ezen feltételek' elsője volna az, hogy a' platamejjei (Cisplatina) tartományok függetlenek fognak lenni.

Portugallia

Lissabon, jun. 25. — A' mindennel-köz Cortes' kinyitására, mely tegnapelőtt esett-meg, következik ma a' 5 különböző Rend' Gyűlése. Hihető, hogy egy vagy 2 nap alatt meg fogjuk tudni, vagy is inkább kihirdetük, mert a' mi a' tudást illeti, már, tudjuk, az értekezések' kimenetelét. Száz esztendő-közlakellett már a' szigetforma' tartományokban, a' szent, a' költsönös szeretet és elme-szabadtság által gyamolgatott hitvallásnak a' maga' nevét segedelemül adni mindenféle kegyetlenségek', betsület-vadászat' és türedelmellenség' elő-mozdítására: éppen úgy kéntelen most is az, a' mit törvénynek neveznek, megerősíteni azt, ki hazája' 's Királya' törvénye mellett már 5-adszor esküdtö-meg, és 5-adszor törte ezt az esküt ismét meg. — A' Gazetta di Lisboa-ban, tegnapelőtt ez a' tikkelt volt: "Ma gyült össze a' mi'

szent Szűz - Anyánk' ajudai palotájában az ország' 5 Rendi, mellyek a' múlt hónap' 5-adikán össze-szóllítottak. Ez a' Praelatusokból, az ország' nagy Tisztviselőiből és a' Városok' Prókatoraiból álló Gyűlés, eggyesülvén a' Palota' ára rendelt nagy-szobájában, látta esteli 5 órakor ó k. magasságát, hogy közöttök megjelen,előtte a' fegyver-heroldok, utánna sok kísérok török-musikával együtt. — Betsukták 's zárták a' portákat (két-szárnyuajtókat) ne-hogy azok is betolakodjanak, kiknek ezen pompás tettnél nints szavok. A' Printz felmászott a' fejedelmi székbe, és a' Prókatorok, a' nekik kiszabott rang szerint, helyet foglaltak, valamint a' Klérus' és Nemesség' képviselői is, vezetvén ezeket Cadaval Hg., ki Connetable szakmányt viselt. Ekkor, elkezdett a' viscu-i Püspök beszélni, 's javallotta a' Cortesnek, hogy a' Printzet, mint Monarchia' törvényes Fejedelmét, esmérjek-meg. Ere, egy lissaboni Prókator felelt. Melynek vége lévén, minden-felől hangzott a' helybe-hagyó kiáltás 's a' fűvő eszközök' musikája. Ó-Fel sége lebotsákozott már most a' fejedelmi-székből 's az udvarló szobába ment, a' hova a' 5 Rend' minden Képviselőinek szabad bemeneteljek volt, az ő királyi keze' megtsókolására. Ugyanezen úttal jött-ki az itt következő Végzés: "Mint hogy a' Monarchia' gyökértörvényei már most szerentsésen tökéletességre hajtattak, és az igasság sürgetve megkívánja, hogy az én' hív-jobbágyaim közzül azok, kik ugyanazon törvényeket gyamolgatták és védelmezték, ne szenvedjenek tovább azon büntetések alatt, mellyeket rájuk ugyanazon okból kiszabtak, minekelőtte én ezen országba vissza kerültem volna; tehát méltóztattam én parantsolni, hogy azok saját jószágaikba, jussaikba, és tisztségeikbe vissza-tétessenek, valamint a'

polgáriakba, úgy a katonaiakba is, hogy egyszersmind megengedődjön a hazájokba-vssza-jövetel mindazoknak, kik ezt ugyanazon okból elhagyták volt. Az én Kabinétomat - kormányozó Ministerre, Cadaval Hzgre bízom ezen parantsolat végre-hajtását.

Míg ezen történetek Lissabonban a D. Mig. törvényességét egész tündöklésében mutattják, jelentik az oportói tudósítások, hogy 4000-nél több önkéntes az első familiakból, az ideigvaló ország-lószék' felszóllítására, elő-állott, magát, saját költségén felfegyverkezte, -és a D. Pedro' törvényessége' védelmére 4 pompás tsapatot formált magából. Ugyanakkor érkeztek-meg a Generálok és Pairek is Angliából az ország-lószék' és katonaság' habozó lépesei' kormányozására. Végre, elterjedt az a' hír is, hogy VI-odik Joao liniahajó D. Pedro' részéről azt a' parantsolatot hozta, hogy Brasiliába 6000 katonát küldjenek, a' buenos-ayresi háború' végzése végett. Ez, kétségszűen csak szóbeszéd.

Az ideigvaló Juntának egy része, követi a' törvényes hadsereget Lissabon-felé nyomulásánál. Azt vetik szemére, hogy hírtelenebb nem megyen; mikor Lissabonban a' legnagyobb zavar uralkodik. — A' Sun azt mondja, jún. 25-ödikéig terjedő oportói tudósítások után, hogy a' hazaszeretők' dolga egészen jó lábon áll. A' Junta egy Küldöttséget indított-el saját Tagjai közzül a' coimbrai sereg' kísérésére és igazgatására.

Egy párisi Journál azt mondja: "Rendkívülvaló úton hozzánk jött tudósítások Lissabonból, jún. 30-adikáig mennek. D. Mig. nem követte a' Bombellus Úr' (austriai Követ) tanátsát, ki ötet ára kér-

te, hogy legalább várja-be az európai Kabinétek' kinyilatkoztatásait a' Cortes' végzésére, minelőtte a' koronát feltenné.— Egy Végzés, jún. 30-adikáról, királyi alá-írással jelent-meg, a' hivatalos Gazetta di Lisboa-ban. Utra készültek az ángl., frantzia, muszka-és burkusorszag' Követei. Durand de Mareuil Úr, már másnap el akart indulni a' Vestalin fregatte-n. A' pápai Nuncius is tsak az egyházi dolgok miatt marad ott. A' Constitutionelle, az austriai és belga Követet is az elmenendőkhez számlálja.

A' jún. 28-adiki Gazetta di Lisboa elő adja Povoas miguelista-Gen. hadi tudósítását Coimbrából, jún. 26-odikáról, melyben jelenti, hogy a' hónap' 24-edikén, egynehány óráig tartott tsatázásban a' pártütöket megverte. Bizonyították ezt az ánglus Híradók, oportói levelekből, jún. 29-edikéről, midőn a' konstitúziósok' vissza-húzáskodásokat Vouga-ba, említik, kiknek fő-szállásokat Aveiro és Oporto között, közepén lenni mondják. Ezen tudósításra mindjárt küldöttek Lissabonból segedelmet Povoashoz, és Lissabonból tsak-nem minden katona a' miguelisták' táborába ment, 24 szekér hadi eszközökkel együtt. — Egy Doyle nevű ángl. Obestert fogságban tartanak a' miguelisták. Kemény beszédek által kívánta ezt ki Lamb Úr; de a' D. Mig. felelete e' volt: Én ezt a' Doyle-t saját számadásom alá veszem.— A' portugalli törvény azt hozza magával, hogy az ilyen befogatottakat 5 napnál tovább nem szabad benn-tartani, hanem akkorra el kell a' baját dönteni: külömben, szabad ember.

Nagybritannia

London, júl. 3. — Az irlandi legújabb levelek úgy festik-le az ezen országbeli pészést, mint legfelső fogra léptet. A' Courier' vélekedése-szerént igen

közel volna a' pártütés. Az országglószék e övgyázatot rendelt. Katonáság ment Limerick-ből Clarébe. O'Connel Úr jún. 50-adikán, reggeli 2-órákor érkezett Ennisbe. Minden Tzéh zászlóval ment elébe, minden ablak tele volt bámulókkal, kik a' népsalak' öröm-kiáltásától felebredtek. — A' Ministerek minden reménységeket elvesztették már most, hogy Fitzgerald Urat Clare' Képviseelőjének lássák a' Parlamentben, 's vége-szakadt azon nagy dolognak, ha valjon a' katolikusok, ülhetnek-é az egyesült ország' mind-a'-két Házában, a' nélkül hogy az előjökbe szabott esküt letennék. Ők, a' magok' értelmeiket azon környülethez mérik, hogy az 1801-ediki egyesség-ólta semmi parlament-végzés nem mond büntetést az egyesült ország' Tagjainak maga-vonogatása ellen, midőn azomban, az irlandi vagy az ángliai Katolikusok ellen szerzett büntető-végzéseknék, most a' két ország' egyesülése után, nincs többé büntethető erejek. Tegnap', az alsó Ház' könyvtára tele volt parlament-tagokkal, kik, mint valami rögtön feltettzett üstökös-tsilagnál, a' porlepte foliántoknál-fogva, vizsgálódáshoz fogtak, ha valjon helyesnek ítéli-é a' törvény valósággal a' katolikusok' követeléseit egy oly' nagy fontosságú Document' formálásának, mint az Unio-acta, elmúlásztása által is. Ebben az esetben osztán, nyomon vége lenne a' versengésnek, és egyetlen-egy, alig esmértes törvénytudó, Blake Úr, ki legelőször találta-fel ezt a' felfedezést, volna akkor az, ki többet tett volna, mint minden nagy védelmezői az emancipationnak, Burke és Fox-ólta. Oly' ereje van még itt a' törvény' hatalmának, mely ellen új büntető-törvények, a' társaság' jelen-állapotjában, nem szerézhetőnek többé, sok itteni nagy személljek és nagy Toryférfjak' minden törekedéseik el-

lenére is, hogy egy ánglus Orange-klubbot fel tudnának állítani. Az egész Irland egy vak-buzgóság' tüzebe merült, melyet, sem üres ígéretekkel, sem fenyegetések által nem lehet tsendesíteni, és, alkalmasint nem volt még olyan idő, hogy a' katolikusok' dolga jobban állott volna azon országban, mint most.

Beresford Lord tegnap-este nagy vendégséget adott a' D. Miguel' ide megérkezett Követjének, 's különös megkülömböztetéssel bánt-vele, kit, tudni való, a' külső Ministerium nem botsátott maga elébe. Ebből, láthatni, hogy Beresford Lord, a' titkos-tanátsos-tag, ám-bár eszméletetett, a' maga' úttján megyen. Talán van is neki ére különös saját oka.

London, júl. 8. — Tsaknem azon-egy időben, azon tudósítással, hogy D. Miguel a' Cortes Királynak tették, és ez, a' pártütő Chaves-t és tzimboráit az országba vissza hívta, tudtuk-meg azt is, hogy Pamela 's a' vele utazott többi Portugallus, Portóba, jún. 26-odikán szerentsésen bevitortláztak, olyan környület, mely a' konstituzió sokra - nézve igen nagy fontosságú, mivel' a' liberalis párt vezető Fők nélkül láttatik lenni. Ezen embereknek most, hartzolni kell, vagy pedig meghalni, minthogy olyan ellenkezővel van dolgok, kinél semmi meg-eggyezésről nem lehet gondolkozni. A' mi' Követünk, kétségekivül oda-hagyta már Lissabont, és az oportó' berekesztésére, mellyet a' mi' hajóink számba-se vettek, nem fognak többé ügyelni. Chaves és az ő' tzimborái, vissza jönnek már most Spanyolországból, hihető, spanyol-segedelem nélkül: mert különben, a' portugalli elkerülhetetlen belső háborúból európai háború lenne. Alig győzik várni a' D. Pedro' véghatározását; nem lehet képzeelni, hogy leánya jussát engedné, 's ennek védelmezőit az őtse'

tettzésinek ragadományúl adná. Az a' szük-ség, hogy figyelmét és erejét az európai ügybajra fordíthassa, talán réa-veszi ötöt, hogy Buenos - Ayressel békességet kössön, mellyet újjontan megvetett.

Frantziaország:

A' Messenger des Chambres azt mondja, hogy nints tehetségében ellene szóllani, hogy D. Miguelt, meg tették-é Királynak vagy nem: de már kétszer hirdették azt igen korán ki. Ő, tsak a' Lamb Ur' utolsó hivatali írásáig, mely jún. 28-adikáig szóll, botsátkozik ezen hírbe, mely Londonba megérkezett. "A' Gazetta di Lisboa' nem-hivatali része. Lissabon, jún. 26. — A' Király' és a' Haza' dolga, győzött; az ország 5 Rendi, egyakarattal és szabadon nyilatkoztatták-ki, hogy a' portugalli törvények szerént, I. Don Miguel törvényes Királya Portugalliának és Algárbíának, valamint ötöt a' nemzet már régen kihirdette vólt. — Éljen I. Don Miguel Ur, nagyon szeretett Királyunk! Nem sokára lessz módunk benne; hogy a' 3 Rend' Biztossága által, a' fejedelmiszek' lábához letett eredeti írásokat hírré adjuk, 's így a' Maradéknak az Őfge' és fges. dynástiája' helyes vólt' 's jussa' elemészthetetlen emlékéit által-botsáthattjuk. — A' Gazette de Fr. is utóljára, írja Londonból, júl. 7-edikén: "A' lissaboni magános levelek nem igen kedvezők a' felkelőknek. Bizonyittják az oportói seregek vissza-húzását. Minthogy semmi lovaságjok nints; kénteleuítotték Coimbrát oda-hagyni. Úgy-láttzik, hogy a' D. Mig. dolga naponként újjabb lépéseket teszen.

Havre, júl. 9. — Éppen most érkezik-meg Talma hajó New-Yorkból, 's hoz leveleket és Híradókat Mexicoból. — A' mexicói Morning Courier, máj. 8-adikáról, így beszéll: Tsak irtódzás' érzésével lehet leírni azt a' belső hábo-

rút, mely Guatemalában és San Salvadorban dühösködik. A' guatemalei katonaság minden betsület-érzést elvesztett, éget, öl — férfiakat, asszonyokat, gyermekeket. Az öregeket, szívzaggató sikoltások között lökdösték a' bajonéttal a' tűzbe. Dorotheo Vasconcellos, a' foederalis Hatalom' Generalja San Salvadorban, jelenti, hogy, ha ismét oly' szörnyűségek lesznek, ő kéntelen lessz egy valódi kiirtó háborút folytatni. Mexicóban, úgy-láttzik, tsendesség van, miolta Bravo-t (a' pártütő Vice-Elölülöt) kiiktatták.

Páris, júl. 9. — A' frantzia Ministerium, a' tanításbeli dolog' meghatározása által, az ő' hosszas bizonytalanságából, egy meghatározott állapotra jutott; de még a' két Minister is, a' papi dolgokban és a' köz-tanításban, kik ellen, ezen ülés' elején sokat gyanakodtak, az utóbbi napoktól-fogva, egösszen és teljességgel a' törvényes systemába léptek által, és az ország' egész és feszes kormányozása, már most úgy áll készen, mint ellenkezője a' Jésuitaság' követeléseinek. Igen szembetünő ezen nagy tsata' vég-határozásakori vakmerő lépés, a' mint az ultramontanus követelők' fejei előállottak volt. Bonáld, a' frantzia Pair' fija, a' puy-i Püspök, azt meri a' maga' pásztori levelében, az ő' Fraterai', a' Jésuiták' kedvékért, vallani, hogy ő' külömben a' jó Istennek sokszor hálát adott a' Bourbonok' újjra felállásokért; de most, tsak panaszt és sívás-rívást botsáthat-fel az egekbe. A' Jésuiták' actáinak egy kiadása eránt tett Hirdetésben azt erőssítik, hogy a' királygyilkolásrólvaló tudomány, nem a' Jésuiták' találmánnya vólna, hanem a' régi idők-ből származott, és hogy annak minden katolikus oskolákban, a' theologiában, valamint a' törvénytudományban, szabad

bementele volt, és, hogy ez a tudomány apránként megváltozott formájában és veszedelmesnek tartották azt, a protestans iskolák és az Universitások az okai. Eféle kitsapongásoknak, kétségek kivül ki kellett a 'Felsőbbségek' szeméit nyitni; 's e' mellett, magok is nevettségessé tettek magokat a 'Jésuiták'. Mindjárt odalettek a 'Jésuiták', mihelyt magokat mártiroknak mondották, és X-edik Károly Királyt, mint egy Diocletianust, egy Julianus apostatát hertzehurtzálták. Most, a köz-kávéházakban, nevetkőznek az Egyház' ráfogott üldözésén, és a vén asszonyokat, kik az apostolikus Journalokban a 'hitvallás' szét-szakadásán pityeregnek, rövid-időn azon társasági theátrumokban veszik-elő, a hol most a módinvaló vélekedéseket bizvást nyaggattják.

Oláhország

Bukarestben 14 ezer ökor-patkó' készíttetését kívánt a muszka Kormányzék, és a 'semjesítőket mind lekötelezték kétszer-sült' sütésére. — Minden által-menetekhez (passusokhoz), innen Erdélybe, Kozák-örzőket rendeltek, akarmiféle kivitel' megátolása-végett. — Nosztitz Gróf, burkus Gen., kíséreléssel együtt, Jassy ment által júl. 12-dikén, a muszka fő-szállás-felé, a hova általjában sok burkus Tiszt utazik.

A két Vajdaság' Bojárjai 10 millió piászttert vesznek-fel költsön a Pahlen Gróf' helybe-hagyása mellett, a hadi kassa' segedelmére; és az egész terhet, az ő régi szokások szerint, a szegény falusi lakosok' nyakába akarják nyomni. De a muszka védelem alatt, minden terhes rendszabásai a régi keleti kormányzásnak, végbe fog szakadni, és Bojar Uraknak magoknak kell fizetniek.

Törökország

Konst. polj, jún. 26. — A hartzmezejéről semmi tudósítást nem veszünk itt, mivel a 'Porta oly' rendesen tudta

dolgait elrendelni, hogy a közönség semmit nem hall. Minden Tatárt (postát) fenn-tartóztatnak Adrianapolj és mi köztünk, elszedik tőlök a leveleket, más Tatárookra bízzák, 's amazokat nem eresztik tovább, hogy ne tudjanak tőlök tudakozódni. De az itteni rendszabásokból kitettzik, hogy veszedelem van; és a 'Porta' palotájában rendelt készülétekből kihozhatni, hogy a 'szent zászlót' ma-holnap előveszik a kintskamarából. — Természeti dolog, hogy ezen készülétek nagy veszedelemre mutatnak; és így, nem lehet tsudálni, hogy a frankok a Muszkák' hirtelen előmeneteleket várják. — Majd megvállik mit tehet a sz. zászló. Mi, úgy tartjuk, hogy a politika 's a környület, hamarabb vezet egygyességre, mint a sz. zászló.

Egy ferman, mely az egész nemzetet fegyver-fogásra hívja 7 esztendőstől-fogva 70 esztendősig (itt, könnyen el lehet mondani: *Cluj* sum teneatis, — a másik, 14-től 60-ig mondja) minden tartomány' Basáiboz elment; de itt a városon, nem hirdették azt ki, mert itt, minden veszedelmet titkolnak: ámbár a kávéházakban bizonyosan tudják, hogy a Szultán a sz. kardot felkötö 's a Proféta' zászlóját felüti. A Díván gyakortai ülései azt gyanították, hogy a 'Porta' palotában nagy dolgokkal küszködnek, és hogy az országlószék olyan tudósításokat kapott, mellyek ezt, kényszerítik á-ra, hogy, vagy nyomon Követtséget küldjön a Muszka' fő-szállására, vagy, a mit ekkorig próbált elkerülni, a nemzet erejében keresse szabadulását, minthogy a hadsereg teljességgel nem állhat-ellent. De a tsalhatatlan feladás szerint is, a lig lehet 40 ezer emberhez bízni, egyegy helyen 6000 sints: mert, akarmit beszéltek a török földi erőről, bizonyos, hogy Hussein Basa mellett, ki, mint Se-

ráskier, a' fő-vezérséget viseli, nints 5000 ember, kik ütközhető állapotban volnának. Az a' tudósítás, hogy az austriai országlószék, a' muszka-török háborúban, szoros részre-nemhajlast fog tartani, jún. 19-edikén érkezett ide, Philippowits austriai Kapitány hozta. Eppen olyan nagy szeget ütött ez a' török Ministerium' fejébe, valamint a' Rigny Adm. porosilevele a' belga Követhez, melyben az Adm. csak akkor tartja lehetségesnek a' Követek' vissza-menetelét Konst.poljba, ha az azokhoz útasított meghívás a' közbenjárás' bevitelén fekszik. — Némely bétsi tudósítások szerint, a' Muftinátanátsot-tartottak, és a' Nagyvezir, ki a' hadsereghez-menetelét, egynehány nappal korábbra, jún. 20-adikára tette, még most is a' fő-városban van, és a' Serailban együtt tanátskozik a' Ministerekkel és Ülemákkal. A' Kapudán-Basa, ki a' nagy tsatornában, jó-forma erővel feküdt vasmatkákon, valójában jelent-meg a' Portánál, most hatod-napja, és igenigen lázzasztó hírt hozott egy muszka hajó-osztály' megjelenése-felől, a' fekete tenger' partjain. A' nem rég' szerzett gőzhajó azonnal a' fekete tengerre ment, hogy egynehány, már ott volt török hadi-hajót húzathatnának vissza a' tsatornába. Nagy erővel mehettek rá, hogy azon hadi hajók közzül kettőt visszavontattak; a' többit, elszedték már akkor a' Muszkák. Most láttják már hogy kéntelenek a' tengermejjéki várakba több segedelmet küldeni; és tegnap el is indult 60 ágyú Várnába. — Ezen émejgős környületek között, úgy gondolják, hogy a' Porta talán hajlandó lesz már egyszer az ott tartózkodó európai Követek' barátságos tanátsát követni, és magát a' júl. 6-odiki Kötés' óltalma alá vetni. A' Porta'tolmácsa' szava szerint, mindenre rá-állana már a' Porta, csak jönnének vissza a' Követek.

Triest, júl. 7. — Corfuból, sém nagy, sem kis hajónak nem szabad Moreába menni. Codrington Vice-Adm. megérkezett oda. A' hidraiaiaknak és spezzióbelieknek sok tőkepenzeit elfoglalta az országlószék, itt is, Máltában is.

Konst.polj, jún. 26. Tudósították már a' mi' országlószékünket a' Muszkák' elő-meneteléről a' török határon, és úgláttzik hogy eltelt volna félelemmel és rettegéssel a' város' tsendessége eránt, mely még eddig nem tudja az ötet fenyegető-veszedelmet: mert annak lakosi koránt-sem olyan hartz-kívánók már, mint másszor voltak, és az ellenség' közelgetésekor, nem tsak nem fognának ellentállani, hanem még a' birodalom' Feje is veszedelemben foroghatna. A' Nagyszultán, ha még annyi bátorság lakna is a' mejjében, nem termett ahhoz, hogy a' belső tsendességet fenn-tarthassa, mivel a' belső fegyver' szerzése ötöt a' hartzmezőn elhaggya. Ugy-láttzik, maga is érzi ő ezt, és a' hadsereg' szaporítása eránt tett parantsolatok ehhez vannak szabva, azaz, lárma nélkül. Apró tsapatonként, 1500 -- 2000 számú osztályonként vizsgálja azokat a' Szultán, és minden tsetépaté nélkül mennek azok Adriánápoljba, Hussein Basa' seregéhez, kinek a' keze alatt, legfellejebb, 15 ezer ember volna. Hát a' képzelt 60 ezer, hol van, kik a' muszka sereget lepotsékkolták volna? A' Nagyszultán' és Nagyvezir' elmeneteléről a' táborhoz, szó sints többé-et voluisse sat' est, — a' Próféta' zászlója is hever, ámbár a' Szultán azt mondotta volna, hogy a' Vajdaságokra nem igyelvén, a' Dunán-által-menetelnek tsakugyan ellene áll; ha pedig a' muszka sereg még tovább is hatolna, kiteszi a' vérengezés' zászlóját, lóra ül, s az ottomannus nemzet' válogatottaitól

kísértelve, szembe áll az ellenséggel, hogy győzzön vagy elveszen.

Bukurest, júl. 10. — Nem lehet már most a' muszka hadsereg oly' hirtelen elébb, mint ment a' sereg' bal szárnya a' tengermejjékeken. A' tengermejjékeken, nem sokára minden vár a' Muszkák' kezébe esik; mely által a' Katonáság' eleség-gyűjteménye, mely eddig is untig elegendő volt, egész esztendei hadakozásra egybe-gyűlhet. Minél közelőbb érnek a' hegyekhez 's bértzekhez; annál-több akadálj adja-elő magát az elmerajz' megvalóságosítására; a-zomban, a' különböző seregek' egy kézre dolgozások elmúlhatatlanul szükséges.

Nagyon ellenkezőül beszélt Bukurestből egy valaki azzal, a' miket más-szor a' Muszka' ottani Kormányzékéről a' sokféle sartzolásra - nézve beszéltek. A' Vajdaságokban, úgymond, a' muszka Tisztviselők' részéről, nagy lelkiesmérettel ügyelnek a' köz-jó' hasznára tett rendelések' végre-hajtására, és mindaz, a' mit ekkorig a' Híradókban holmi pénz-kívánásokról 's egyéb húzavona Adókról beszéltek, mind költött hír volna, valamint az is, mintha ezen tartományokat adóízetői tekintetből mérkélnék-fel: mely utólsót, tsak azért hírlelheték, hogy a' muszka országlószékre valami szándékot kennjenek, mintha a' Vajdaságokat

birodalmához akarná kaptsolni. Holott ennek ellene mond, tsak az a' környület is, hogy semmi ollyas szokás a' Muszka-birodalomban, nintsen; de különben is megzáfolhatni ezt a' gyanakodást, tsak a' Nesselrode Gróf' hivatalos feleletéből is, a' mellyet ő a' Boérok' udvarló levelére adott. A' Vajdaságok' minden lakosinak szükséges, kétségekívül, valamivel elő-segíteni a' muszka hadsereget: de a' muszka kormányszék' kívánsága, ezen túl nem terjeszkedik; mely a' Pahlen Gróf' bőíts vezérlése alatt, azon törekedik, hogy ne tsak a' háború' terheit könnyebbítse, hanem még a' jó-állapotot is elő-segítse, 's a' kereskedést felemelje. Soha-se volt talán annyi adás-vevés mindenféle tárgyakban ezen a' vidéken, mint most; és a' külföldi Kereskedőknek meg kell vallaniok, akarmelyik nemzetbőlvalók legyenek ezek, hogy nekik semmiféle áru-portékákban nem lehet félniök foglalatosságokban. Ez ugyan, hatalmas ditséret; de az Olahországiak koránt-sem így beszélnek, 's a' Bukurestiek különösen, nem azért vetemedtek volna ára, hogy inkább a' pestist válasszák, mint-sem a' hivatlan vendéget.

Frantziaországban, a' belső Ministerium' hirdetése szerint, Ló-igettetés lessz sept. 7-és 14-edikén, 6, 5, 5 ezer fr. jutalomért. A' Neckar-Zeitung ismét szabad.

Státuspapírosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben			
	Béts, Júl.	22	23	24	London,	11	9
Bank-Oblig. 2 1/2 pC.	45.1/4	-	45.1/2	-	45.5/8	Consols, 3 pC.	88.1/8 - 87.3/4 -
Pengőpénz-Obl. 5 pC.	92.11/12	-	93.1/8	-	93.3/16	Stocks-Prémie, Sh.	— — — — —
Roths. 1820, 100 f. CP.	150.3/4	-	150.5/8	-	150.3/4	Brasiliai Bons	— — — — —
Partial. 1821, Ua.	—	-	121.3/16	-	121.13/16	Buenos-Ayresi	— — — — —
Bankaktia, 1000 f. CP.	1067.2/5	-	1068.3/10	-	1069.2/5	Columbiai	— — — — —
Paris,	14	-	15	-	—	Mexikói	— — — — —
Consols 5 pC.	105. 70	-	105. 90	-	—	Portugalli	— — — — —
Ugyanaz 3 pC.	72. 45	-	72. 95	-	—	Muszkaországi	— — — — —
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	-	—	-	—	Görögországi	— — — — —